

ОМБУДСМАН НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДО
Д-Р АСЕН МЕДЖИДИЕВ
СЛУЖЕБЕН МИНИСТЪР НА
ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО
пл. "Света Неделя" № 5
гр. София 1000

ДО
Д-Р ЙОРДАНКА ПЕНКОВА
ВР.И.Д. УПРАВИТЕЛ НА НЗОК
ул. "Кричим" № 1
гр. София 1407

ДО
Д-Р ИВАН МАДЖАРОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА УС НА БЛС
бул. "Акад. Иван Гешов" № 15
гр. София 1431

Относно: Жалба № 314/2023 г. до омбудсмана на Република България

**УВАЖЕМИ ГОСПОДИН МЕДЖИДИЕВ,
УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПЕНКОВА,
УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МАДЖАРОВ,**

Бих искала да Ви информирам, че към институцията на омбудсмана се обърнаха от Фондация „Искам бебе“, която повдига един сериозен въпрос, свързан с репродуктивното здраве. Отбелязва се, че все повече млади хора на възраст между 25-35 години се оказват със сериозно нарушена репродуктивна функция, като се посочва, че това се дължи и на липсата на изследване на яйчниковия резерв в млада възраст при жените. Обръщат внимание, че ако изследването се извършва ежегодно на жените над 18-годишна възраст, това би довело до ясна картина за техния репродуктивен статус и съответно планиране на раждане на дете в съответствие със здравословното им състояние. Предлага се в пакета от здравни дейности, гарантиран от бюджета на Националната здравноосигурителна каса „на всяка жена на възраст от 18 до 35 г. да се включи изследване на хормона за оценка на яйчниковия резерв (AMX)“ и се уточнява, че към момента средната цена на изследването на този хормон е в размер на 50 лв., както и че за мъжете на същата възраст, изследването на спермограмата е на стойност 70 лв.

По повод повдигнатия въпрос, бих искала да отбележа, че омбудсманът е ангажиран с намирането на решения на проблемите, имащи отношение към репродуктивното здраве и асистираната репродукция. В тази връзка смятам, че навременната профилактика и своевременното установяване на репродуктивни проблеми при жената, както и при мъжа е важно, за да могат в много по-ранен етап да имат информация за здравния си статус и да могат да вземат необходимите мерки, с оглед на планиране на бременност и раждане на здраво дете.

За съжаление, към настоящия момент няма данни и не се води статистика, колко от жените и мъжете в млада възраст са с репродуктивни проблеми, тъй като изследването на яйчниковия резерв най-често се извършва едва при кандидатстване за финансиране на дейности по асистирана репродукция. Така жените разбират за тях твърде късно с произтичащия от това разход на публични и лични средства, а понякога и до невъзможност да имат деца. В същата ситуация, с късното установяване на репродуктивни проблеми са оказват и мъжете.

Смятам, че при съществуващата демографска криза и все по-застаряващото население в страната ни, органите на държавната власт трябва да полагат повече усилия в търсене на решения и вземане на мерки, насочени към промоция на здравето и профилактика на заболяванията, отнасящи се до фертилитета.

В тази връзка Ви препоръчвам да предприемете необходимите действия за включване в пакета от здравни дейности, гарантиран от бюджета на Националната здравноосигурителна каса на изследвания за оценка на яйчниковия резерв при жената и изследване на спермограмата на мъжа, които да се извършват ежегодно.

Бих искала да отбележа, че е важна ролята на общопрактикуващите лекари, които трябва да информират гражданите и да ги насочват към извършване на профилактични изследвания във връзка с репродуктивното им здраве.

Убедена съм, че това ще допринесе за по-добрия здравен статус на гражданите и повишаване на раждаемостта в страната ни.

С уважение,

**ПРОФ. Д-Р ДИАНА КОВАЧЕВА
ОМБУДСМАН НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**